

4 Μαρτίου 2014

Περί της διαίτης των πατέρων

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ότε η χάρις του Θεού ένευσεν εις την καρδίαν μου ίνα έλθω εις τον ευλογημένον τούτον τόπον της ησυχίας και προσευχής, ήτο Φεβρουάριος του σωτηρίου έτους 1910· ο πόθος μου ήτο να μεταβώ εις την Σκήτην των Καυσοκαλυβίων, όπου ήσκησεν ο συντοπίτης μου Όσιος Ακάκιος και όπου εμόναζον και μονάζωσιν εισέτι δύο αυτάδελφοι ιερομόναχοι συμπολίται μου, ων ο πνευματικός Παντελεήμων[1], οσιώτατος και εις άκρον ενάρετος, είναι και ο πρεσβύτερος ίσως των επιζώντων αγιορειτών ήδη 103 ετών γέροντας.

Είχον πράγματι την απόφασιν και μετά την άφιξίν μου εις Άγιον Όρος να μεταβώ και ζήσω ως ασκητής, και εκίνησα διά ξηράς εκ Δάφνης διά Καυσοκαλύβια. Διερχόμενος όμως εκ της ιεράς ταύτης Μονής του Αγίου Διονυσίου και ιδών την ευταξίαν των πατέρων εις συμπεσούσαν εκείνην την ημέραν κηδείαν γηραιού ιεροδιακόνου και επηρεασθείς εκ της ασκητικής μορφής της τε Μονής και του φυσικού περιβάλλοντος παρέμεινα, εις τον πανάγαθον Θεόν και τον Τίμιον Πρόδρομον επιρρίψας τας ελπίδας της σωτηρίας μου.

Ήτο Μεγάλη Τεσσαρακοστή όταν εκοινοβίασα (εντάχθηκα στο μοναστήρι) και εδιωρίσθην να υπηρετώ ως βοηθός εις τον ξενώνα της Μονής. Κατ' εκείνην την εποχήν αι ιεραί Σκήται και τα ερημητήρια ήσαν υπερπλήρη μοναχών, αι δε ιεραί Μοναί έχουσai τα Μετόχια των τότε, έδιδον αφειδότερον την ελεημοσύνην, και δεν υπήρχε και ο χωρισμός του μνημόσυνου, έφ' ω κάθε Σάββατον εσπέρας ήρχοντο ασκηταί και ερημίται πατέρες, ίνα και εις την αγρυπνίαν μείνωσι και την καθιερωμένην ελεημοσύνην λάβωσι.

Φυσική συμπάθεια και ευλαβώς προς αυτούς διακεείμενος, αλλά και συστελλόμενος εκ σεβασμού δι' ερωτήσεις, προσεπάθουν οτέ μεν ωτακουστών οτέ δε παρακαθήμενος να υποκλέψω τι εκ των ομιλιών και συζητήσεων των δια να κρίνω εξ αυτών περί της πνευματικής των καταστάσεως.

Ήτο νυξ σχεδόν και ανεμένοντο αι κρούσεις των σημάντρων δια την αγρυπνίαν, είχε δε τελειώσει και το κέρασμα του καθιερωμένου καφέ προς τε τους αδελφούς και ξένους και εκαθήμην ξεκουραζόμενος ένδοθεν της «Καφετζαρίας»[2] εως ου αρχίση η αγρυπνία της Ε' Κυριακής των Νηστειών.

Θέλων ως φαίνεται, ο πανάγαθος Θεός να με πληροφορήση περί της διαίτης των ασκητών πατέρων, έτι δε περισσότερο ίνα άρη τον ενδόμυχον γογγυσμόν μου δια τους ακρέμονας (αβρονιές) δι' ας διττώς εμεμψιμοίρουν, πρώτον ότι ως νεώτερον με έστελλον δις της εβδομάδος προς συλλογήν μετ' άλλων συνηλικιωτών, και εστερούμεθα της ιεράς ακολουθίας, και δεύτερον διότι δεν ηδυνάμην να τας φάγω μαγειρευομένας ως εκ της πικρότητός των, ωκονόμησε και ήλθον και εκάθησαν εις το έξωθι σκαμνίον δύο ερημίται, και η πρώτη ερώτησις του ενός προς τον έτερον ήτο «πως επέρασαν την αγίαν Τεσσαρακοστήν έως τότε»· εις απάντησιν ο άλλος είπε, «δι' ευχών σας και χάριτι Χριστού καλά, έχομεν στην γειτονιά μας τον άγιον πνευματικόν παπα Ματθαίον και μας κάμει τας λειτουργίας και μεταλαμβάνουν οι αδελφοί Τετάρτην και Σάββατον, γιαυτό με έστειλεν ο Γέροντας να έλθω να πάρω πρόσφορα και λίγα κεριά και νάμα και να επιστρέψω».

«Κατά τα άλλα τα σωματικά πως περνάτε;» ξαναερώτησεν ο πρώτος· «δόξα τω

αγίω Θεώ», ανταπάντησεν ο έτερος· «εφέτος η ευσπλαγχνία του Θεού μας ελυπήθη και εγέμισεν ο τόπος «αβρονιές» και δεν καταλάβαμε πως πέρασε η αγία Τεσσαρακοστή, κάθε μέρα αυτές βράζομεν με λίγο ρύζι και τα Σαββατοκύργια με λίγο λάδι, και είμεθα πλούσιοι από φαγητό, δοξασμένο το όνομα του Κυρίου». Ως ήκουσα ταύτα εταλάνισα εμαυτόν και ιατρεύθην από το πάθος του γογγυσμού, καθότι ημείς εις το Μοναστήριον μόνον μίαν – δύο φορές την εβδομάδα εμαγειρεύαμεν και επί πλέον είχεν η τράπεζα προσφάγιον ελαίας ή σύκα, ενώ αυτοί εις την ξηράν έρημον στερούνται ίσως και τούτων.

Είναι δε αι «αβρονιές» αι τρυφεραί κορυφαί φυτού εκ της κατηγορίας των «ελλισσομένων» (πού αναρριχούνται) υδροχαρές (που ευδοκιμεί στο νερό) μάλλον, και πικρίζον κατά την γεύσιν, διουρητικόν και καθαρτικόν του αίματος κατά τους βοτανολόγους. Φύεται καθ' όλας τας διεράδας (υγρά μέρη) του Αγίου Όρους, και οι ακρέμονές (κλωναράκια) του αναδύονται τρυφερώτατοι εκ της γης από αρχάς μέχρι τέλους Μαρτίου, και θεωρούνται ευλογία Θεού δια την νηστήσιμον ταύτην περίοδον. Δια τον τρώγοντα ταύτας πρώτην φοράν και δη άνευ ελαίου, ως γίνεται κατά τας νηστησίμους ημέρας εν Αγίω Όρει, φαίνονται πράγματι ως κάτι το δηλητηριώδες και βλαβερόν, οι πατέρες όμως τας συνηθίζουν συν τω χρόνω και τας ευρίσκουν και εδωδίμους (φαγώσιμους) και ωφελίμους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] Οι Γέροντες του Μακαριστού Γέροντος Πορφυρίου

[2] Χώρος στο Αρχονταρίκι για την παρασκευή καφέ και αφεψημάτων.

ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ύπό Αρχιμ. ΓΑΒΡΙΗΛ ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΟΥ (†), 1983, Β' ΕΚΔΟΣΙΣ, ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ 2002